ZÁMOLY KÜLÖNSZÁM

2016. KÜLÖNSZÁM

HELYI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Zámoly az én szememmel

Amikor először megkerestek a „Zámoly az én szememmel” pályázat ötletével, roppant eredeti kezdeményezésnek tartottam, ugyanakkor tartottam tőle, hogy nem lesz nagy aktivitás. Ennek ellenére úgy gondoltam, ha már 3-5 írás beérkezik, akkor is megéri megszervezni, ezért támogattam.

Ezzel szemben 16 írás landolt a zsűri előtt, ami mindenképpen tisztelet érdemel. Nagyon örvendetes, hogy ennyi embert megihletett a téma. Kiváltképp jó elképzelés, hogy ezen szövegek megjelennek egy antológia formájában is, így mindenkihez eljutnak az abban leírt emlékek. Nyomtatott formában megőrződhetnek, megmaradhatnak. Mindenképpen érdekes olvasmány! Minden szerző másképp lát!

Más a stílus, mások az élmények, más az elbeszélő készség és mind, mind ide kötődik Zámolyhoz. Éppen ezért összességében nagyon színes, változatos gyűjteményről van szó, amiben van egy nagy és lényeges közös pont: Zámoly.

Dabóczy Gergely zsűri tag

Nagy örömmel vállaltam a zsűrizést a Zámoly az én szememmel című – remélhetőleg – hagyományteremtő pályázat művei között.

A beérkezett alkotások olvasása közben rögtön az jutott eszembe, hogy ezeket minden zámolyinak jó lenne elolvasni. Személy szerint úgy érzem, hogy többet kaptam ezektől az írásoktól, mint amennyit szubjektív zsűrizésemmel hozzá tudtam adni ehhez a kezdeményezéshez.

Mit kaptam? Ismeretet arról a helyről, ahol immár 13 éve mi is élünk. De ami ennél is több, a művek személyes hangvételén keresztül egy olyan érzelmi töltést, amely által megéreztem a Zámolyon eddig bujkáló, csak a Kossuth-díjasaink és díszpolgáraink írásaiban tetten ért lokálpatriotizmust, amelynek megnyilvánulási formáit oly régen hiányolom választott hazám „mai” lakóiból.

Az olvasott írásokat azonban nemcsak lokálpatrióta cukormáz borítja, hanem mély tartalom: régen megélt fájó és szép emlékek, s emellett a jelen állapotát taglaló, kritikus hangok is. Személyes értékelésem szerint szívesen adtam volna mindenkinek díjat.

Váczi Márk részére A legegyedibb írás, Tanárki Gábornak A legélményszerűbb írás, Szabó Istvánnak A legsokrétűbb írás, Möntör Józsefnének A legőszintébb írás, Tóth Ferencnének A legérzékletesebb írás, Hermánné Klárinak A szívemből legjobban szóló írás, Papp Lászlóné Marika néninek A legoptimistább írás, Tanárkiné Lukács Évának A legérzelmesebb írás, Lukács Zsuzsannának A legszebb vallomás, Lukács Károlynak A legszebben komponált vers, Cseh Sándornak A legérdekesebb régi játékleírás, Kelemen Csabának – a sajnos késői beadónak – A legszebben megfogalmazott „friss” tapasztalatok, Nagyné Méhes Mónikának A legegyénibb hangvételű írás, a Gyüttment jeligére érkezett vers A legszókimondóbb írás, az Ügyes Kezek Klub A legszebb közösségi írás.

Számomra külön élmény volt id. Kaufler Béla bácsi megható történetét olvasni, amellyel szinte kitágult a verseny egy égi csatorna felé. Ők, akik már csak fentről figyelnek minket, zámolyiakat, hiszem, hogy ezeket az írásokat „látva”, büszkék mai földieikre.

Farkasné Sárközi Éva zsűri tag

Zámoly az én szememmel

1993 március 25-e jeles nap a családunk életében. Kétszeresen is, hiszen nem csak hőn szeretett férjem születésnapja, hanem ez az a nap, amikor hivatalosan is zámolyi lakosok lettünk. A dátum alapján, már a párzási tébolyban tobzódó madárkák mámorítóan hangos csicsergését kellett volna hallanunk, de ehelyett térdig érő hóban hordtuk be az udvarra szerény motyónkat, ami akkor az összes családi vagyonunkat jelképezte.

Ennek az írásnak arról kell szólnia, hogy miért is szeretjük Zámolyt, mert nem kérdés, hogy szeretünk itt lakni, hacsak nem mazochisták vagyunk, akik direkt olyan környékre költöznek, ahol boldogan szenvedhetnek. Igen, mi kifejezetten szeretünk itt lakni. Szeretjük a Megyeszékhely közelségét, ha ügyes-bajos dolgunk akadna, nem kell hosszasan utazgatni. Nő és családanya létemre kifejezetten előnyösnek tartom, hogy a kisebb-nagyobb bevásárlóhelyek a közelünkbe vannak, elvégre nincs élet vásárlás nélkül. :) A falu nagy előnye, hogy nem túl nagy, így nincs az az érzésed, hogy elveszel egy személytelen 10.000 fős városban. Nem túl kicsi, hogy esetleg tolakodóan bensőséges legyen a viszonyod a maroknyi lakossággal.

De az egyik legszebb és legkellemesebb élmény, ami miatt a költözés gondolatának csíráját is kitöröltük kútfőnkből, nem más, mint a Vértes látványa. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az ingatlan, ahova berendezkedett kis családunk, csodás panorámát nyújt a Vértes szívére. Nálunk a gyönyörű napfelkeltét, csak a még szebb napnyugta tudja talán felülmúlni, bíborosan parázsló látóhatárával, kékes-pirosra festett bárányfelhőkkel körítve, mialatt lassan lebukik a horizont mögé az aranyló napkorong. Na jó, a dupla szivárvány is bitang szép volt, amiben tavaly gyönyörködhettünk. :)

A rokonoknak azt szoktam mondani, hogy azért jó a zámolyi medencében lakni, mert mindig kellemesen mozog a levegő. Ha a nagy nyári melegben a jótékony szellőre gondolsz, biztosan igazat adsz, arról nem beszélve, hogy sokkal gyorsabban száradnak meg a kinti kötélen a ruhák is. :)
Amikor kiköltöztünk a falu szélére, bizony bolond szél fújt. Húsvéti időszak miatt, azt gondoltuk, hogy ezek a böjti szelek. Az évek múlásával be kellett látnunk, hogy nálunk, vagy folyamatosan fúj a böjti szél, vagy bizony a völgy adta terepviszonyok miatt, itt a szélcsend oly ritka, mint a fehér holló. Apropó holló, van egy csapat holló is a környéken, akik hangos krákogással szoktak nagy méltatlankodva kajabeszerző körútra indulni hajnal hasadtakor. Hát a panelban biztos nem ébredsz arra, hogy fekete népségek kvartyogva keringenek a birtokod felett.

Nálunk egyáltalán nem ritka, mint az égi tünemény, ha őzet, szarvast látsz áttrappolni a búzamezőn, hallottunk már az éjszakai neszeket felverve, méltatlankodva röfögő vaddisznó kondát is csupán néhány méternyire mellettünk elhaladni, persze éppen az utcán csodáltuk az augusztusi hullócsillagokat, így bitang gyorsan bemenekültünk a kerítésen belülre, elvégre egy malacait féltő disznó mamától, még egy éhes T-Rex is oldalvást slisszol, kitérve haragja elől.
Megszokott, hogy a téli időszakban mi etetjük a környék Balkáni gerle populációját, aminek ritkításáról csupán néhány természetes ellenségük gondoskodik csak, héja, vagy karvaly személyében. Megalakíthatnánk a Házi veréb fajtavédő Egyesületet is, hiszen a házunk környékénél szállásolta el magát a falu legnagyobb létszámú veréb kolóniája, megcsappantva az éhes baromfijainknak szánt kukoricát, s akik közül szintén az előbb említett tollas fenevadak ragadnak el időnként néhány óvatlan tollast, becsapva a bokrok rejtekébe, ahol passogva úgy hiszik a veréb porontyok, hogy az árnyat adó levelek, egyúttal láthatatlan erőteret is alkotnak majd, de nem. :)

A téli évszak időnként szeszélyes tud lenni mifelénk. Ha nagy pelyhekben hull a hó, és erre jár a télapó, a szépségesen puha látványt nem zavarja meg semmi. Egészen addig nincs is gond, amíg az előbb felemlegetett „böjti" szél neki nem feszül az erőfitogtatásnak. Ha ilyenkor úton vagy, időben gondoskodnod kell a hazaútról, hiszen a szél borzolta táj, hamar játszóterévé változtatja a természetet és sokszor magas hófalat épít az összehordott kupacokból, járhatatlanná téve a főutakat. Van olyan tél, amikor többször is napokra elzár minket a külvilágtól a fehér lepel, csendességre és lassabb tempóra kényszerítve minden halandót. Ilyenkor harapni lehet a csendet. A gyerekek örülnek és boldogan rohangálnak a térdig érő fehérségben, vagy hóangyalt formáznak a szűz havon, esetleg hóember szépségversenyre készí-

tenek alkotásokat, a kisebbek elmélyülten nyújtogatják nyelvüket, hogy elkaphassanak egy-egy csillogó hópihét.

Szeretjük a falu csendjét, báját, szeretjük, ha szüreti mulatságtól hangosak az utcák, szeretjük, ha gyerek zsivajtól csicsereg a játszótér, szeretjük, a zimankós februárt, amikor a falusi disznóvágások zajlanak, szeretjük az itt élő emberek kreativitását, művészetét, büszkék lehetünk falunk híres szülötteire, jó szívvel említhetjük a helyi nevezetességeket, a minket körülölelő múltat, és bátran ajánljuk a megfáradt vándoroknak a díjnyertes házi sört, mely szintén itt kapható Zámolyon.
Zámoly már a mi otthonunk is.

Nagyné Méhes Mónika, Zámoly, 2016.07. 31.

Mi nekünk a Haza?

Első hazád csakis, édesanyád szíve!
Bölcsődből kiszállva, falud játszótere
Felhőtlen örömöd, nem zavarja semmi
Csak kis balesetek, melynek meg kell esni
Sírva rohansz ekkor, legelső hazádba
Vár anya szívének, édes dobbanása
Bánatod harmatját, felszárítja anya
Cseperedő lelked, napsugárzó hona

Ahogy nagyobb leszel, veled nő a hazád
Tisztelni kezd téged, a rokon és barát
Ha azt látod otthon, hogy mindenki szeret
Az életet aztán, te is megszereted

A Jó Isten küldött, kisfalud ölébe
Most és mindörökké, hálás lehetsz érte
Itt nőtt fel egykoron, ükapád, ükanyád
Itt lesz majd nagypapa, legkisebb unokád

Falud neve Zámoly, szíve neked dobog
De amikor felnősz, tán mégis elhagyod
Azután bármerre, sodorjon az élet
Már a hazád Zámoly, megtanított téged

Ez lesz majd számodra, a legnagyobb érték
Erkölcsi támaszod, fontos zsinórmérték
Hogyha megfáradtál, gyere haza bátran
Megpihenhetsz Zámoly, ölelő karjában!

Karcsi papa, Lukács Károly
Zámoly, 2016-06-28
(Énekelhető a „ha én rózsa volnék” dallamára.)

Zámoly az én szememmel

A szem a lélek tükre, mondja a régi mondás. A szememben Zámoly a lelkem tükre. Ha becsukom a múlt élményei törnek elő, ha kinyitom a jelené és a jövőé.

Szeretem ezt a kis falut, lassan 40 éve élek itt és remélem még 40 évig itt marasztal a sors. Nagyszüleimnek köszönhetem, hogy ennek a településnek az értékeit megismerhettem és megszerethettem. A gyermekkorom nagy részét nagypapámmal töltöttem, a régi idők sztorijait tátott szájjal és hatalmas érdeklődéssel hallgattam. Sajnos ő már nem mesél, de sokszor eszembe jutnak a szavai. Abban az időben, amikor ő fiatal volt teljesen más életkörülmények között éltek az emberek. Kerékpárral és lovas kocsival jártak a környező teleülésekre dolgozni, kézzel végezték a mezőgazdasági munkákat, nagyon keményen dolgoztak a mindennapi megélhetésük érdekében.

Nagypapa szavait nagymamám történetei váltották fel, amikor otthonomban tettem-vettem a dolgom. Nagyi sokszor átballagott hozzám, leült az étkező asztalhoz és kisfiammal rengeteg kérdést tettünk fel neki a régmúlt nagy rejtélyeiről, és ő csak mesélt és mesélt… Nagyon érdekes történeteket mesélt a II. világháborúról. Ő akkor 14 éves volt, a lehető legrosszabb korban élte meg a háborút. Hónapokon keresztül menekültek, mert a településen nagy harcok folytak. Amikor visszatértek Zámolyra a falu romokban hevert, de a romokból egy nagyszerű települést építettek. Gyermekkorukban is rengeteget dolgoztak, az otthoni munkában nagyon korán kivették a részüket és már 14 évesen kemény fizikai munkát végeztek a termelőszövetkezetben, a téglagyárban a bauxitbányában.

Van egy történetem, amelyet szívesen megosztok azért, hogy az emberek tudják, hogy mennyire mások voltak az értékek akkoriban és most.
A konyhában ültünk. Telefonálni akartam és mérges lettem, mert nem volt térerő. Nagyi ekkor azt mondta, hogy:- „Szerinted bennünket érdekelt volna a háborúban, a hideg pincében, éhesen, koszosan, fagyosan, bombarobajokat hallhatva, hogy van-e térerő? Örültünk, hogy nem haltunk meg!”
Elvesztek az értékek, a kenyér, a meleg, a család, a haza értéke…

Nagyon sokat bolyongtunk a faluban és környékén. Nagyi megmutatta a Gróf utat, a Borbálába vezető utat, de voltak olyan helyek, amelyeket barátokkal nagy kerékpározások alkalmával fedeztünk fel.

Sokszor olyan utakra tévedtünk, ahol még sosem jártunk, de mindig hazataláltunk. A szívünk tudta, hogy merre kell jönnünk!

Amikor én még kislány voltam … Zámolyon jártam óvodába, iskolába, itt dolgoztam 12 éven keresztül a helyi hivatalban, itt köttettek a barátságok, itt élnek a szüleim, nagyszüleim, gyermekem.

Emlékszem… akkoriban még kihajtották a teheneket a rétre, az öreg Fekete Miska bácsi, rekedt hangja felcsendül a fülemben, amikor kiáltotta, hogy „Bimbó ne!”
Eleven gyerek voltam. Az óvodából egyedül mentem haza, minden csengőt megnyomtam, ahol volt a házaknál.
Iskolából hazamenet nem hagytunk ki egyetlen napot sem, hogy a patakpartra menjünk és elbújjunk a híd alá.

Mikor a házunkat építettük, ott volt a termelőszövetkezet minden dolgozója, hatalmas összetartás volt, mindenki segített a másiknak.
Mi, gyerekek nem telefonon és interneten tartottuk a kapcsolatot, hanem az utcán, a focipályán, a játszótéren… Kerékpároztunk, motoroztunk, megbeszéltük a gondjainkat és a pozitív élményeinket, segítettünk egymásnak a tanulásban és jókat nevettük. Bárcsak újra lehetnék gyerek, abban a világban!

Bárhová megyek, ez a település az én kedvenc helyem és szívesen térek ide mindig vissza. Szeretem a tavat, a hegyeket, az erdőt. Sokszor hallok erről a településről negatív dolgokat, de mindenkinek azt mondom, hogy gyere el, mert itt nagyon sok szép látnivaló van, és ha nyugalomra vágysz, ülj le a tóparton, vagy menj fel a Szőlőhegyre, mindent máshogyan fogsz látni és alig várod, hogy visszatérj!

Ide köt minden emlék és remélem, hogy még sok szép emléket ad nekem ez a település az életem hátralévő részében.

Lukács Zsuzsanna

Zámoly az én szememmel

Zámolyon születtem 1936 2. hó 24-én. Azóta itt élek és már itt is fogok meghalni.
1942 őszén adtak fel első osztályba a szüleim. Úgy gondolom, hogy azóta emlékezem a múltra, a régi zámolyi szokásokra és a családban is sok mindenre. Arra is, amikor még petróleumlámpával világítottunk a lakásunkban. Szeretetben, egyetértésben éltünk 4 generáció egy családi házban, sőt egy szobában aludt mindenki, pedig volt egy tiszta szobánk is, de így takarékosabb volt.

Szüleim, nagyszüleim földművesek voltak. Tavasztól őszig keményen dolgoztak, de télen is találtak munkát, nem tétlenkedtek. Nagyapám kosarat, vékát, seprűt kötött a jó meleg szobában ott, ahol nagyanyám főzte az ebédet az egész családnak. Ez így természetes volt abban az időben.
Én is jól éreztem magam kislányként, mert szerető családban nőttem fel.

Különösen tetszett, amikor a téli estéken átjöttek a szomszédok, rokonok és kezdődtek a tollfosztások, közben nagy beszélgetések, viccelődés, mókázás is volt. Azért kulturális élet is volt a faluban, mert az egyházi tanítók az ifjúsággal is foglalkoztak. Színdarabokat tanítottak és a nagylányok, legények szívesen mentek próbára. Amikor minden jól ment, akkor jöttek az előadások. (Természetesen akkor már villany is volt a faluban.) Jöttek gyerekek, öregek egyaránt az előadásra, megtelt az iskola, ami akkor színházzá változott. Három felvonásos színdarabok voltak. Egyet említek a sok közül: a Légy jó mindhalálig, amiben Nyilas Misit Horváth János volt polgármester (aki sajnos már nincs közöttünk) játszotta nagy átéléssel, hogy a nézők sokan könnyeztek.
Édesapámék korosztálya pedig esténként dalárdába jártak, szintén a református tanító foglalkozott velük, mivel mi református vallásúak vagyunk, de a katolikus egyháznál is foglalkoztak több mindennel, amíg a rendszer engedte.

Közben ideért a háború, ami itt is maradt. El kellett menekülni, csak 1945 tavasszal térhettünk haza. A házunk végig leégett, egy belövéstől. Amikor hazajöttünk a szomszédéknál laktunk, de mi is, mint sokan mások, azon igyekeztünk, hogy valahogy a magunkéban legyünk. Megpróbáltunk építkezni, egy szoba konyhát tető alá hoztunk és haza mentünk lakni.

Szegény nagyszüleim csináltak mindent, mert édesapám ’45 őszén jött haza a fogságból. Nagyon nehezen voltunk, de éltünk.

Mivel szorgalmas emberek voltak a zámolyiak még ahol lehetett a kerteket is veteményezték. Vetettünk apró burgonyát, sőt még a héját is, amit éppen meghagyott a háború. Valahogy elvoltunk. Elmentünk az ország azon részére, ahol nem éreztek sokat a háborúból és ott többen is dolgoztak gazdáknál még ’46-ban is és kaptak érte malacot vagy netán egy kis borjút. Így kezdődött az élet.
Amikorra már kezdtünk jobban élni, akkor jött a TSZCS, amit a paraszt ember nem nagyon akart, de muszáj volt, ha nem akart rosszat magának. Amink addigra már volt, tehén, 1 ló, azt be kellett vinni a TSZCS-be. Lassan azután megszoktuk. Rákosi rendszert nem!

’56 után kezdtünk jobban élni és a falu is szépült, épült. Épült kultúrházunk is. A falu lakosai sok ingyen napot dolgoztak, hogy elkészüljön.
Sokat tudnék még írni a régmúltról, de már nem fér a papírra, meg ezt a jelent már a fiatalok is tudják.

Mióta, én a 80 évemmel vissza tudok emlékezni, gyerekkorom szép és jó volt. A háborút és a Rákosi rendszert kihagynám az életemből. Az azután következő időszak az én szememmel jó. Szerető férjem volt sajnos 2008-ig, két lányom, két unokám, vejem, koromhoz képest egészségi állapotom is kielégítő. Még így szeretnék élni, amíg a Jó Isten engedi.

Möntör Józsefné, lánykori nevén Cseh Julianna

„Szép Zámolyra két úton kell bemenni,
De szeretnék a rózsámmal beszélni,
Télen-nyáron rozmaringos az ablaka,
Jaj, de sokat áztam-fáztam alatta. ”
/Magyar népdal/

Ha a népdal azt mondja, mi higgyünk neki és menjünk be! Menjünk be és ismerkedjünk meg Zámoly Község értékeivel, ahogyan én látom. Zámoly, az én szememmel:
Végre! Leírhatom azokat az élményeket, helyszíneket, amelyek fontosak számomra és meghatározó élményekké váltak eddigi életem során.

Itt születtem, ide jártam általános iskolába, a családom itt él és a barátaim nagy része is. Jelenleg is itt élek boldogan, szerető családom körében. Óvodai és általános iskolai éveim alatt megismertem közvetlen környezetemet. Játszottam például a Káposztás kertben, ahol várakat építettünk különböző gallyakból és elhasználódott fa deszkákból, majd utána két csapatra osztottuk a társaságot és próbáltuk az erődítményt elfoglalni. Ha nem sikerült várat építeni, akkor megrohamoztuk a szomszédos tarlón gondosan összerakott szalmabálákat és azokat próbáltuk „bevenni”, vagy éppen szétborogatni. Ezen cselekedeteink nem mindig váltottak ki túl nagy örömöt a szalmabálák tulajdonosaiból.

Az első osztály végén, kisdobossá avattak. Ennek örömére fogadtam a gratulációk sorát, és persze az ajándékokat is! Ekkor kaptam meg az első horgászbotomat, ami hosszú-hosszú időre „megpecsételte a sorsomat”.

Horgász lettem. Mivel abban a szerencsés helyzetben vagyunk mi Zámolyiak, hogy két horgásztó is van a településünk határában, így csak az volt a kérdés, mikor ragad magával a horgászat szenvedélye! Erre sem kellett sokat várni, úgy tízéves forma lehettem, amikor már szinte az egész nyári szünetet a tóparton töltöttem, a pecabotom, néhány haver, no és persze a halőr Laci bácsi társaságában. A napjaim valahogy így nézhettek ki akkoriban: hajnali kelés, reggeli összepakolása, biciklire fel és irány a tópart. Hajnali fürdés a tóban, mert a halaknak valahogy csak be kellett vinni az etetőanyagot, aztán törölközés, reggelizés, majd horgászat, horgászat, horgászat…

És ez így ment mindaddig, míg a szüleim nem szóltak, hogy néha otthon is lehetnék, esetleg segíthetnék Nekik!
Természetesen focizni is jártam, a „kisjátszóra”. Mivel még akkoriban –hál’ istennek- nem voltak mobiltelefonok, így nehéz volt egymást becserkésznünk, ki hol van éppen és mit csinál. Így jobb híján minden este pontos időpontban kellett megjelenni a játszótéren, s várni, hogy lesz e társaság a focihoz.

Természetesen mindig volt. S néha annyian voltunk, hogy nem lehetett a pályán elférni, annak örültünk, ha valakinek előbb kellett hazamennie, mint nekünk.

Az esti meccseknek csak a naplemente és a korgó hasunk vetett véget. Na meg persze a szüleink, akik természetesen meg mondták, hogy mikorra kell hazamennünk. A sok játék mellett a szüleimnek is segédkeztem olykor-olykor. Ezen alkalmakkal felmentünk a „szőlőbe", mely a Vértes hegység lábánál lévő szőlőskertünket jelenti. Itt a szőlővel és a kerti munkákkal kapcsolatos mindenféle munkát végeztük, amelyek közé nem egyszer egy pihentető szalonnasütést is beiktattunk.

Amikor én voltam gyerek (nem volt túl régen), nem volt még mobiltelefon, internet, wifi, pokemon Go.. Viszont voltak csoda kitűnő élményeim, egész napokon át húzódó játékaink, barátaink és közösségek, ahol mindezen játékokat megélhettem, megélhettük.

Lehet, hogy nem is arról írtam, amiről a pályázat eredetileg szólt? Lehet! De olyanról szerettem volna írni, ami fontos nekem! A halastóról, mely csodálatos szép környezetben fekszik, a „kisjátszóról", mely jelenleg ugyan kisebb parkosításokon ment át, de még is kihasználatlan, köszönhetően annak, hogy eltűnőben vannak a gyermeki közösségek, és írtam a Vértes lábánál fekvő szőlőskertünkről, ahonnét belátni Zámoly egész területét, s amely nem érdemtelenül, a Móri Borvidék részeként viszi kis Hazánkban a zámolyi borok jó hírét is!

Ezek az élmények, emlékek örökre belém épültek, az életem részévé váltak; s vártam a megfelelő pillanatot, hogy elmondhassam ezeket az élményeimet, vártam azt, hogy mindenkinek elmondhassam -Zámolyi vagyok!-, s megemlékezhessek ezekről. Végre elérkezett a pillanat! Leírhatom, elmondhatom és megörökíthetem mindazoknak, akik kíváncsiak rám, kíváncsiak arra, hogy honnét jövök.

Számomra ezek fontos dolgok, nagyon fontosak melyeket majd gyermekeimnek is elmesélek, tovább adok.
Elviszem őket azokra a helyekre ahol kisgyerekként, majd kamaszként játszottam. Ez Zámoly, az én szememmel!

Zámoly, 2016. július 29.

Tanárki Gábor

Zámoly az én szememmel

Zámoly az én szülőföldem, a ház ahol lakom a születési helyem is. 1930-ban születtem, így az emlékek tömkelege jelenik meg, ami között van jó és rossz is, de hajlamosak vagyunk a jóra, szépre emlékezni.
Zámoly mezőgazdasággal foglalkozó falu volt, így kora tavasztól késő őszig a lovas kocsiktól, az ökrös szekerek zajától volt hangos az utca, ahol most az autók tömkelege vonul. Akkor csak elvétve jött 1-1 személy-, vagy teherautó. Na és így aratás idején megjelentek a meghosszított parasztszekerek, amiknek az oldala is ki volt képezve arra, hogy minél több kéve felkerülhessen a betakarítandó gabonából.

Majd a házaknál kezdődött a faluban lévő 5-6 cséplőgéppel a cséplés. Akkor ez is nagy élmény volt. A gyerekek hada kísérte az egyik háztól a másikig az ökrökkel, lovakkal húzatott gépeket.
Szinte egybeesett a cséplés befejezése a búcsúval, ami szintén nagyon várt esemény volt gyerek és felnőtt életében egyaránt. Augusztus 10-e Lőrinc napja a katolikus templom védőszentjének ünnepe a meghatározója. Akkor még nem volt ennyi szórakozási lehetőség. A búcsú volt az, amikor a gyerekek nagy örömére ringlispiel, hajóhinta és a búcsúi sátrakban fagylalt, mézeskalács és más apróság volt.

Nagy öröm volt azért is, mert ilyenkor az elköltözöttek, vagy más faluba házasulóknak szinte kötelező volt hazalátogatni. Jöttek a szomszéd falukból lányok, legények a búcsúi bálba. A búcsú egy találkozó hely, ahol örömmel üdvözölték egymást a régen látott rokonok, ismerősök.
Az ősznek is megvolt a maga ünnepe, a szüreti bál. Amikor még csőszlegények lovagolva, ostort pattogtatva szedték össze a csőszleányokat, majd a bíró a bírónét. A kocsmaudvaron már délelőtt elkészült a sátor, ahova szőlő, alma, esetleg zacskóba tett pár szem cukor került felakasztásra. Mikor egybe volt a társaság elindult a menet körbe járva a falut.

Elől csikósok ostorukat pattogtatva jelezték, hogy jön a menet, majd ökrös szekéren a csőszleányok énekeltek, utána következett a bíró és a bíróné díszfogata. Visszaérve aztán kezdődött a bál, és vele együtt a lopás is. A sátorba felhelyezett szőlő, alma lopása esetén, a csőszleányok,

csőszlegények elkapták a lopót és a bíró elé vezették, aki kiszabta, hogy mennyit kell „fizetni” érte. Akkor ez is egy szórakozás volt és mire a vacsoraidő elérkezett el is fogyott a lopni való. Ekkor hazamentek, és utána kezdődött a szüreti bál.
Most, amikor az utca csak az autók sokaságától hangos és embert csak elvétve látunk, már a most élők számára elképzelhetetlen az 1950-1960-as években élt elődök életformája. Az idősebbek szeretettel emlékeznek erre az időre is, amikor a nehézségek közepette több törődés, barátság, szeretet, segítőkészség volt az emberekben.

Ne feledjük el, szeretet, törődést nem csak kapni, hanem adni is kell!

Végezetül egy kis dal:

„Zámoly község szép helyen van
Mert a templom a közepén van.
Körös-körül vadgesztenye,
Rászállott egy kis gerlice.”

Tóth Ferencné

Zámoly az Ügyes Kezek Kreatív Klub szemével

2013 tavaszán Filotás Rózsikához több felkérés érkezett, ezen belül kötés és horgolás iránt érdeklődtek.

Rózsika felkerekedett és utána járt a megvalósítás lehetőségének. Az utánajárás következménye az lett, hogy az Önkormányzat biztosított a csoport számára egy termet és ezután már egyenes út vezetett ahhoz, hogy 2013 novemberében megalakuljon a csoport.

Bebizonyosodott, hogy a horgoláson kívül másra is van igény, és így lett aztán festés, kötés, papírfonás, gyöngyfűzés, 3 D-s origami hajtogatás, harisnya virágok stb. készítésére lehetőségünk.
A csoport sokoldalúságából kifolyólag lettünk Ügyes Kezek Kreatív Klub.

Minden héten összeül a kis csapat, amiben nagy örömöt és boldogságot lel, aki köztünk van.
Ennek betudható az is, hogy megalakulásunk után a következő évben már kiállítással tudtunk büszkélkedni a falu és a betérő vendégek előtt, aminek nagyon nagy sikere volt a visszajelzések alapján.
Az elmúlt évek azt bizonyítják, hogy ha van egy közösségépítő ötlet, akkor az Önkormányzat maximális támogatást nyújt bárkinek.
A többi szervezettel szívesen dolgozunk együtt és állunk rendelkezésükre rendezvények lebonyolításánál.
Kézműves találkozókra is kapunk minden évben meghívást, hogy a csoporton belül megszerzett tudásunkat tovább tudjuk adni a fiatalabb generációnak is.
Örömmel tapasztaljuk, hogy községünk egyre jobban fejlődik, utak javítása, épületek felújítása, idősek étkeztetésének megoldásában is segédkeznek.
Ezen felül az állami és községi ünnepségek színvonalasak, a művelődés szervező figyelmességének köszönhetően.

A község múltjával összekapcsolódik a búcsi leventék síremléke, ami a zámolyi református temetőben található, mely nemrég a Zámolyi Önkormányzat finanszírozása által felújításra került. Minden évben fejet hajtunk emlékük előtt. Ebből kifolyólag jól ápolt testvér települési kapcsolataink vannak. Minden évben több alkalommal látogatnak el hozzánk és a község civil szervezetei is eleget tesznek a meghívásnak.

Annál értékesebb egy falu, vagy város élete, ha teret tud adni a kisebb-nagyobb közösségeknek, ahol mindenki saját kénye-kedve szerint tevékenykedhet és töltheti mindennapjait.
Úgy látjuk, hogy ez Zámolyon egyre inkább megvalósítható.

Ügyes Kezek Kreatív Klub

Szekeres Viktor festménye

Megtalált szavak

Pár éve előadást tartottam a helyi általános iskolásoknak Zámoly értékeiről. A rendhagyó órára készülve úgy gondoltam, egy kérdéssel indítok, nevezetesen a következővel. „Mi jut eszetekbe, ha meghalljátok ezt a szót: Zámoly?” Röpködtek a válaszok, elhangzott minden, amit annak idején a középiskolában és az egyetemen én is elmondtam, amikor a faluról kellett mesélnem a többieknek.

Persze a felkészülés közben nekem is újra át kellett gondolnom, mit jelent nekem itt élni. Mi jut eszembe, ha a falu nevét hallom? Meg kellett keresnem ezeket a szavakat, és előhozni valahonnan mélyről, ahova lerakódtak az elmúlt két és fél évtizedben.

Az első: templomok. A megnyugvás helyei, a két istenháza, amit mindenki lát, aki csak erre téved. Az egyiket jobban ismerem, a másikat kevésbé, mégis mindegyiket közel érzem magamhoz. A megyében sokáig vándorló Váczi őseim reformátusok voltak, én római katolikus vagyok, a magam döntése szerint. Így van ez rendjén, azt hiszem. A templomban érzem igazán Isten közelségét. Itt kapom meg azt a lelki táplálékot, amire a mindennapi kenyér mellett szükségem van. Része az életemnek.

A második: Borbála. Nagyjából 2006 táján kezdődött, amikor már a középiskolai éveim vége felé közeledtem. Olyan emberekkel hozott össze az élet, akik révén elkezdtem érdeklődni a környék II. világháborús története iránt, amiről addig szinte semmit nem tudtam. Azért a búcsi leventékről és a pusztai cselédekről már korábban is hallottam, és olvastam is a falumonográfiában, mégis, valahogy azóta foglalkozom tudatosan az elmúlt század – aminek utolsó harmadában megszülettem – eseményeivel. Köszönettel tartozom mindazoknak, akik erre az útra tereltek.

A harmadik: Magtár. Nem kevés köze van Borbálához, hiszen ide került az a gyűjtemény, és itt jött létre belőle az a kiállítás, ami bemutatja az 1944-45-ös tragédiát, ami emléket állít az elhunytaknak, és emlékezteti a túlélőket a borzalmakra. És idefűz egy másik, talán még erősebb szál is. Itt volt lehetőségem először arra, hogy maradandó módon visszaadjak valamit a falunak, cserébe azért a sok jóért, amit addig kaptam. Sokszor azt kívánom, bár ne itt történt volna meg, bár még ma is állna a Lamborétom, amit Bán Miklós olyan féltő szeretettel gondozott. De az élet sokszor úgy ad, hogy valamit el is vesz. Miklós elment, majd a ház is rá pár évre. Maradtak a tárgyak. Ezekkel kellett valamit kezdeni. Azt hiszem, a kiállítás megmutatja: sikerült.

A negyedik: Kerekszenttamás. A középkorban önálló falu volt, aztán a török alatt elnéptelenedett. Lett belőle Szenttamáspuszta, és Zámoly része. Ma már csak a szőlőhegy alatti kerektemplom égbe nyújtózó romjai emlékeztetnek a hajdani falura. Talán hamarosan visszanyer valamennyit régi fényéből, legalábbis van remény a megmentésére. Bízom benne, hogy pár év múlva megszemlélhetjük felújított állapotában is.

Az ötödik: Pedro. A név magáért beszél. Ha csak ezt írnám le, már az is elég lenne. De egy ilyen meleg nyári napon már a hideg zámolyi sör gondolata is felvillanyozza az embert. Akár otthon, akár egy asztal mellett kortyolgatni, nincs is annál jobb ilyenkor. Nem véletlen, hogy olyan sokan megfordulnak itt nap mint nap. Hétvégéken a parkoló rendszeresen megtelik, sőt, a szomszéd utca is, főleg, ha Pusi játszik este. És az ételek! Krúdy tollára kívánkozna némelyik.

Ha öt szót kéne választanom, amelyek számomra a legjobban jellemzik Zámolyt, ezek lennének azok.

Váczi Márk

Zámoly az én szememmel

Az itteni szóhagyomány szerint, együtt-mentek vagyunk. Nem sértő számunkra hisz a megbecsülést egy új közösségben, ki kellett érdemelni.
Emlékeink a közelmúlt emlékei, amikor a pletykapadon ismerkedtünk meg a szomszédokkal. A nagy melegben kivitt hűs pohár sör megoldotta a nyelveket és az idős emberek elmesélték az életüket. Olyan élménybeszámolót tartottak, mintha körbe utazták volna a világot, pedig csak dolgoztak, végezték mit a sors rájuk testált. De emberek voltak, és emberek tudtak maradni.

Még nem említettem, a fővárosból költöztünk Zámolyra. Némi vidéki kötődésünk azért volt, innen a vidék szeretete, a köszönés beiktatása, hisz itt mindenki köszönt mindenkinek, ami a városokban nem szokás. Ismeretlenként tudni szerették volna, kik is ezek, mi széljárás hozta őket pont e vidékre. Pár alkalom a „Ferkó”-ban, újabb ismeretségek köttettek és minket már a fél falu ismert, míg nekünk alig volt ismerősünk. De a lényeg nem ez.
A szomszédi viszony, amikor egy idős házaspár és egy más vidékről betolakodó család között olyan kapcsolat alakul ki, mely elképzelhetetlen volt eddig számunkra, rövid idő alatt zártuk egymást szívünkbe. Szomorú, de az úr rendelkezésének nem lehet megálljt parancsolni. Ma is úgy gondolunk rájuk, mintha a mi nagyszüleink lettek volna. Az idős szomszédokkal szoktuk felidézni boldog életüket, amikor arattak, nem kombájnnal hanem kaszával és boldogság volt, ha a marokszedő pont az általa kedvelt leány volt. Kaszás tudományom is a szomszéd bácsitól tanultam, hisz a kasza számomra egy Dózsa korabeli fegyver volt. Olyan mód sajátítottam el e tudományt, hogy egy helybéli ismerős nem hitte el, hogy a fővárosból jöttünk.

Igyekeztünk úgy alakítani környezetünket, hogy az itteni lakóközösségnek megfeleljen, bennünket befogadjon. Úgy esett, hogy belecsöppentünk egy közérti traccspartiba és belekeveredtünk a település kulturális vérkeringésébe. Először, mint látogatók, később, mint aktív résztvevők. Ezek szép idők voltak. Emlékszem, akkor még a kert végétől nem messze, egy kis tó volt ahová őzek, vaddisznók jártak inni, s ha sikerült meglesni őket, az maga volt a boldogság.
Sajnos az ember beleavatkozott a természetbe és elintézte, hogy ne legyen érintetlen e környezet.
És jöttek a meglepetések, jött a városiasodás. Ma már itt sem dívik a köszönés. Amit elképzeltem egy álom maradt.
Úgy gondoltam itt összetartóak az emberek, egy-egy programon alig lesz helyünk, hisz özönlenek a helyiek. Itt senki nem sértődik, vagy haragszik a másikra, itt mindenkit érdekel, mi történik körülötte. Hát nem így történt. Pedig ha tudnák, milyen lakóhelyen élnek! Csak körbe kell nézni, csak meg kellene ragadni az alkalmat, bekerülni a falu vérkeringésébe. Lehet, rosszul gondolom, de attól szép valami, ha mi alkottuk, legyen az egy utca névtábla egy Juniális, ja, az már nem lészen, de feléledhet, mint a Szüreti hagyomány. Ahogy látom, tudom, sokan-sokat tesznek, hogy jó közösség kovácsolódjon össze.

De vannak olyan vélemények is, hogy itt semmi nem történik, pedig tele tudnám írni a következő oldalt a történésekkel. Szeretjük Zámolyt! Miért? Mert itt élünk. Mert csodálatos környezetben van. Mert itt lehetünk együtt új barátainkkal. Itt érezzük otthon magunkat. Ahol a szomszéd átjön megkérdezni, nincs valami baj? -mert már két napja nem látott.
Csak a nagyravágyás, az én akarok, valaki lenni ne lenne! Csak tudnám, ki találta fel a haragot a széthúzást! Persze értem a dolgok menetét, meg is van a véleményem sok dologról, sok emberről, de most, azt szeretném leírni, amiért jó itt élni.
Mivel nekem történelmi emlékeim Zámolyról nincsenek, hisz e rövid idő alatt, bár rengeteg élmény történt velünk, de ez számunkra élmény, és azok számára, akik átélték, látták.

Csak megemlítem, szerintem gyönyörű környezetet sikerült kialakítanunk, ahol hajnalban kakaskukorékolásra ébredünk, pedig nincs sietni valónk. Verebek vidám csicsergése, játszadozása közben kávézgatunk. Szürke kis madár, de vendégeink így is csodálkoznak, itt még van veréb. És még mennyi féle madár van, igaz évről-évre egyre kevesebb, de még van. És van még sok minden. Halastó, amelyet megközelíteni tilos, bár most messziről is jó a rálátás, lehet, azért vágták ki a fákat? Árpád kori templomrom, igaz csak egy fal, de mellette állva megdobogtatja az ember szívét és jóleső érzés hatja át.

Magtár az előtte lévő mérlegházzal, sajnos az idő vasfoga rendesen kikezdte, pedig egyik ékköve lehetne a falunak, a benne helyet kapott kiállítással. És ha szomjunkat szeretnénk oltani, sokféle finom helyben készült sörrel megtehetjük, mellé egy frissen sült kenyérsarkát ropogtatva.
Tán boros vagy? Nem gond! Irány a szőlőhegy, jóféle itókák tárháza, profi és amatőr termelő szorgalmának köszönhetően. Szomjúságom oltva, kíváncsiságom egy rikító emlék felé mered, a Kerekszenttamási templomromra.
Jöhetsz, bármerről Zámolyra. Csodálatos természeti környezetben utazhatsz.

Ide érve állj meg, nézz szét, s ha tetszik, lehetsz nálunk „együtt-ment”, mi is így ragadtunk itt, és örökre.

Szabó István

Zámoly az én szememmel

CzirákpapáékLeninutcaelsőkéntépültházazújtel epenólakbankórházasatjátszottunkunokatesókk almindentavasszalibolyásznimentünkahalastófe lé… első gondolataim egyike.

Lukács mamánál is sokat játszottunk testvéreimmel, unokatesókkal. Mama többször elvitt bennünket egy-egy kirándulásukra, amit a Nyugdíjas Klub szervezett Jolánka néni vezetésével, táncmulatságokba is mentünk, bár kisgyerek voltam, mégis nagyon élveztem ezeket a táncos délutánokat, itt mindig felhőtlen volt a jókedv.

Testvéreimmel, unokatestvéreimmel rengeteget játszottunk hol itt, hol ott. Télen hóembert építettünk – még volt miből- mamáméktól (Táncsics u.) egészen mihozzánkig (Harmat u.) gurítottuk a hótömböket. A tó minden télen befagyott, így lejártunk korcsolyázni, ez mindig jó buli volt, fellelhető volt a falu apraja-nagyja.

Ha tél, akkor Csanádi Imre szavalóverseny, melyen minden évben részt vettem, mert szeretem a verseket. Zámolyi Búcsú- Boldog Búcsút!- apukám jókívánsága búcsúkor, ami aztán néha év közben is előkerül, ha összegyűlik a család. Ugyanis régen, Zámolyon minden háznál összegyűltek a családok, testvérek, unokatestvérek, komák. Ez volt a szokás, nagy vendégséget rendeztek. Mára, talán csak néhány családnál maradt fent ez a hagyomány.

A búcsúhoz kapcsolódik megismerkedésünk története a férjemmel, na nem mintha azelőtt nem ismertük volna egymást, hisz' mindketten zámolyiak vagyunk. Aztán itt kötöttünk házasságot, ide születtek gyermekeink.

Családommal szeretünk kirándulni, számos helyen jártunk kis hazánkban és mindig igyekszünk a falu jó hírét öregbíteni. Nem titkoljuk, hogy zámolyiak vagyunk, sőt!

Mindig jó elmenni, de még jobb visszajönni, hazajönni Zámolyra!

Zámoly, 2016. július 29.

Tanárkiné Lukács Éva

Gyerekkori játék a csülközés

Szükséges kellékek: egy csomó gyerek, csülök, dobó bot, hosszú mogyorófa és természetesen az utca. (Esetünkben az Újucca:Petőfi utca.)

Csodálatos játékunk volt gyerekkorunkban a csülközés. Ezt játszottuk az utcán, főleg mielőttünk, mert itt jó volt a terep és sok gyerek volt az utcában, akik közel hasonló korúak voltunk. Nyáron, szinte minden este ezt játszottuk és a játék vége mindig sötétedésig tartott.

A csülök egy második világháborús ágyúhüvely volt. Ez kb. 70-80 centi magas volt. A csülköt mindig a Lepsényi Iván bácsiék elé raktuk ki, állítottuk le. Kb. 15 méterre húztunk egy vonalat valamivel, a játék kezdete előtt. A játék azzal kezdődött, hogy a vonal mögül a lábfejünkre tett dobóbotot elrúgtuk a csülök irányába. A bot kb. másfél méteres volt, súlya pedig a dobó magasságától és erejétől függött. Akinek a botja a vonalhoz legközelebb esett le az lett a pásztor, övé lett a hosszú mogyorófa bot.

A pásztor a játéktéren volt, természetesen félre állt, mivel a vonal mögötti részről megkezdődött a bottal történő dobás, amelynek célja az volt, hogy a csülköt eltaláljuk, az eldőljön, mert csak ekkor volt szabad visszavinni a botot a vonal mögé. A pásztor állította föl a csülköt, és míg dőlve volt, addig akadálytalanul vissza lehetett szaladni vele a vonal mögé. Akkor vált izgalmassá a játék, amikor mindenki dobott, de a csülök nem dőlt el.

Mindenki kimehetett a botjához és azt úgy kellett visszavinni a vonal mögé, hogy a pásztor az illetőt ne tudja megbökni a botjával, mert akkor – akit megbökött- ő lett a pásztor. A botot csak úgy lehetett megérinteni, hogy a pásztor észre ne vegye, mert akkor megbökhette és így ő lett a pásztor. Ha valaki fölvette a botját, annak szaladni kellett, hogy a pásztor el ne érje. A pásztor üldözte, volt úgy, hogy a Gelencsérékig is elszaladtak. Közben mindenki visszaszaladt a botjával a vonal mögé és újra megcélozta a csülköt. Ha azt valaki eltalálta és eldőlt, a pásztor hiába bökte meg az üldözöttet, az nem volt érvényes.

Sokszor kiabáltuk, hogy „dűlt a csülök", mert azt csak a pásztor állíthatta föl, újra. A fentiekből világossá vált, hogy miért volt fontos a hasonló kor.

A kisebbek mindig kiszolgáltatottak lettek volna a nagyobbaknak. Voltak híres nevezetes játékosok, akik egy néhány évvel idősebbek voltak a többieknél és tekintélyük volt a játékban. Ilyen volt a Milis Pityu, akit Szupapának hívtunk.
Neki volt az egyik legnagyobb és legnehezebb botja.(A nevet ő maga találta ki, a Szúh bácsit megtisztelve.) A játék, sötétedésig tartott, vagy míg be nem kiabáltak bennünket vacsorázni a szülők, vagy nagyszülők.
A sok- sok emlékből lejegyezte:

2016. év augusztus 4.

Cseh Sándor

/Az írás a Zámoly Hírei 1994. decemberi számban jelent meg./ Köszönjük a családnak, hogy engedélyezték a program keretében való megjelenítést!

Zámoly a romfalu Újra él!

Ez a kijelentés valamikor 45.-ben volt egy rajz címe, melyet Szendi László tanító úr rajzolt a háború után. Mint egy rossz álom, úgy rémlik fel az 50 évvel ezelőtti karácsony – várás és az ünnepek napja.

Családfőtől megfosztva vártuk a karácsonyt. Ajándék helyett bombatámadásokat, belövéseket kaptunk. Pincékbe, óvóhelyekre bújva rettegtünk. Vajon megérjük e a holnapot. Karácsonyfáról szó sem lehetett, csak imádkoztunk és sírtunk, mi gyerekek és asszonyok. Nagy támadás után karácsony harmadnapján fellélegeztünk, talán most már béke lesz.

Zaklatások után jött az újév, utána el kellett hagynunk a falunkat és a „menekülés" után húsvétra jöhettünk haza. Romos volt az egész falu. Lakói megritkultak, az állatokat felélték a katonák. Tizenhétszer cserélt gazdát a falu és ezalatt 70 %- át szétlőtték. Éhezés és nélkülözés várt ránk, de tudtuk, hogyha nem hagyjuk el magunkat, újra lesz jövője a falunak. Így is történt.

Zámoly a romfalu újra éledt és szebb lett, mint régen. Köszönhetően a falu szorgalmas lakóinak. Most ki - ki gondolja végig saját életét és ne feledje: hogyan volt akkor, a legnehezebb helyzetekből is meg lehetett találni a kiutat, ha összetartunk. Szeretni kell ezt a falut és erre tanítani a fiatalokat is.

Reméljük, hogy nekik soha nem lesz ilyen emlékük, a karácsonyt pedig boldogan ünneplik a családjukkal együtt, amit szívemből kívánok.

Id. Kaufler Béla

Zámoly az én szememmel…

Fejemben a gondolatok kavarognak,
Minek adjak helyet, jónak, vagy rossznak?
Újra felmerül az örök alapkérdés,
Szívnek, agynak más a megítélés.

Beszéljek költőinkről, templomainkról, természetről,
Vagy az egyszerű emberek szívéről, tetteiről, lelkéről?
Lehetünk büszkék, mellet domborítók,
Máskor meg szomorú, fejet horgasztók.

A falu közepén, a kettévágott szimbolikus alma,
A megosztottságot, s az összetartozást sugallja.
Mindkét erő fontos az életben,
Pácát törni fölötte, nem tisztségem.

Katolikus-református, „együttment- tőzsgyökeres",
Lángol a szem, lélegzet akad, a nyak eres.
Magyarázza hévvel igazát a nyakas termet,
S egyszerű beszéd, így vet ellentétes ütemet.

Mikor meg baj van, vihar, szél, égzengés idején,
„Fogd komám!" Húzzák az ágat, nyár jegén.
Mintha előző nap fogadva, esküdve az égre,
Nem lett volna kívánatos a másik vére.

Van történelmünk, közelmúltunk, jövőképünk,
Papírra vetve, átadjuk, megtartjuk, nem felejtünk.
De lássuk be, ha az indulatok összecsapnak,
Az csak úgy lehet, ha egymással szóba állnak.

Az alma szimbolikus, fele odébb gurult a fűben,
Történelmünk, mai tettünk elveszik a ködben?
Nem! Amíg a lelkünkben megvan az írmagja,
Az összetartozásnak, mint almánknak a magja.

Mint ahogy az ész és a szív is egy testben van,
Nem egyesül mindig, mindenkor egy akaratban.
Életünk a faluban, egy szóval mondva, emberi.
És mi emberi, azt igazán lehet szeretni.

Ezért aztán legyünk büszkék a mi kis falunkra,
Hisz életünket itt éljük, itt zajlik sava-borsa.
Semmi nem lehet csak fekete és fehér,
Talán fenti gondolatom e papírt megér.

„Együttment"

Zámoly az én szememmel...

Mit jelent nekem ez a szó Zámoly???? Erre nem is olyan egyszerű a válasz.
Az Alföld sík vidékét elhagytam és a nagybetűs életemet Székesfehérváron kezdtem el.
Akkor még nem gondoltam arra, hogy egyszer otthonomnak fogom nevezni Fejér megye egyik kis faluját.

Amikor először jöttem erre, fáradtan, munka után, olyan misztikus látványt nyújtott a távolból a hajnali köd borította falu, amit még soha nem tapasztaltam. Szinte a semmiből bukkant elő egy kereszt valami rommal, házak, templomok…

A busz megállt, akikkel együtt utaztam leszálltunk, és ahogy a lábam földet ért, éreztem, hogy valami ide fog engem kötni. Szétnéztem hát gyorsan, mi az, ami ezt az érzést okozza. A hatalmas fűzfák, a csordogáló patak, gyermekkorom szép emlékeit juttatta eszembe, hisz a Berettyó a kertünk végében folyt és a hatalmas fák remek játszóteret biztosítottak számunkra!

Egyre többet jöttem, egyre többet láttam, egyre jobban éreztem, hogy kötődök ide…. A sors úgy hozta, hogy itt kötöttem házasságot, ide születtek gyermekeim, itt van egy házunk, ami a mi otthonunk.

Amikor már nem találom a helyem, haza kell mennem a szüleimhez, a szülői házhoz, a gyermekkoromhoz. Gyereknek kell lennem újra egy kicsit, hogy megerősítsenek abban a hitemben, hogy jó úton járok. Igen, egy úton, ami a gyermekkoromtól való elszakadást jelenti.

Petőfi Sándor írta az Alföld című versében

"Ott vagyok honn, ott az én világom;
Börtönéből szabadúlt sas lelkem,
Ha a rónák végtelenjét látom."

És ez így volt…., de anya vagyok, feleség!
Minden csodálatos dolog (néha rossz is) ide köt.
Itt tették meg a gyerekek az első lépéseket, itt jártak óvodába, iskolába, itt kell szülőként megfelelnem, itt találtam igaz barátokat, akikre számíthatok. Itt történik minden, ami fontos az életben.
De sokszor néztük a gyerekekkel a "kis patakot", ahogy hol sebesen, hol csendesen vitte a letépett leveleket a "Messzimamáéknak" és el kellett fogadnom, hogy ez a hely a gyerekeim szívében olyan fontos, mint az enyémben az én szülő falum. Igyekeztem, nekik megmutatni azt a sok szép kincset, amit Zámoly rejt, együtt fedeztük fel ezt a környéket, hisz nekem is újdonság volt.

Kedvesen, mosolyogva jártunk-keltünk az utcákon, megálltunk beszélgetni, ismerkedni. És a szétosztott sok- sok mosoly egy idő után viszonzásra talált. Már tudták, hogy kihez is tartozom, hisz eleinte „együttment"-nek tartottak.
Ahogy nőttek a gyerekek, úgy lett nekem is több időm, és kihasználva a lehetőséget elkezdem dolgozni itt Zámolyon!

Egy egészem új arcát ismertem meg a falunak….
De sokszor hallgattam a telefon végén, a "csendet" anyutól, ami a ki nem mondott szavakat jelentette, mikor elmeséltem éppen egy rossz napomat, de nem mondhatta ki, hogy "gyere haza kislányom, hagyj ott mindent, ne csináld nem éri meg". Helyette táplálta bennem a hitet, hogy végig tudom csinálni, lesznek emberek, akik mellém állnak és segíteni fognak, ne adjam fel, mert okkal kerültem én ide, és majd a jó Isten megmutatja a helyes utat.

És igen.., nem adom fel, még ha néha nagyon nehéz is, nem azt tanították nekem!!!
- Tisztelem a helyet, ahol élek!
- Tisztelem az embereket!
- Köszönetet mondok minden napért, a nap minden percéért!

- És megpróbálok jó példával járni elsősorban a családom, majd a többiek szemében!
Sokan vannak már, akik segítenek, mellettem állnak, támogatnak. Sikeresnek érzem magam a munkában, szívesen csinálom azt, amit csinálok.

Boldog vagyok!
És mit is jelent nekem Zámoly???
Azt, hogy felnőttem, révbe értem! És nekem is a kötelességem óvni, védeni, segíteni Zámolyt, mert egy nap eljön az idő, amikor ide jönnek haza a gyerekek, akik felnőttként a világ legszebb helyének tartják majd!

2016. augusztus 5.

Hermánné Klára

Zámoly az én szememmel...

Autóval robogok a Zámoly felé vezető országúton. Valamivel több, mint egy éve minden nap legalább kétszer megteszem ezt az utat.
Az év során útjaimon láttam a vetőgépeket, a szántóföldek zöldbe borulását. Láttam a hófúvást, a szélrohamokat, az utat beborító letört fákat. Láttam hogyan nő naponta centiket a kukorica, hogyan sárgul a repce, láttam az éjszakában reflektorokkal forgolódó traktorokat. Láttam baleseteket, őrült motorosokat, száguldó kamionokat. S mindent, ami egy úton elképzelhető. Naponta erre járok.

Nem volt ez mindig így. Egy évvel ezelőtt kirepült a családi fészekből a kisebbik fiú is, s mi készülvén a magányos öregségre felújíttattuk a lakást. Egyik este ott ültünk a nappaliban, még ki nem rakodott dobozokkal körülvéve, s így szóltam feleségemhez: Költözzünk el valahova.

Az indiánok tekintenek így a gyengeelméjűekre, ahogy ő rám pillantott. De én makacs voltam. Mondtam, hogy most még érzek magamban erőt a költözéshez, de lehet, hogy 5 év múlva már nem tudom megcsinálni. Lehet, hogy 5 év múlva már csak egy a pocsék TV műsoron csámcsogó vénember leszek. Hitt nekem, s én másnap már az ingatlanközvetítőnél voltam.

Lakásunkat két nap alatt eladtuk, de kiderült, hogy a városban olyan ház, ami tetszik, s amire pénzünk elégséges nincs. Kiterjesztettük a keresési kört. Így jutottunk el Zámolyra. Ismerőseink felhorkantak: Ti komolyan oda akartok költözni? Hisz ott volt…
Érdekes, mindenki erre emlékszik, mindenki a rossz hírt tárolta el. Mi itt járván találtunk egy házat, amiről elképzeltük, hogy benne majd tudunk élni hátralévő életünkben. Kifestetünk, s költözünk, szólt az irányelv. Nem néztünk mi semmit, se környezetet, se szomszédokat, nem érdeklődtünk, úgy döntöttünk itt fogunk élni. Ahogy mondják, tizenkilencre lapot húztunk.

Kicsit belebolondultunk a dologba. Úgy volt, hogy kifestetünk és… Ezzel szemben több mint három hónapig dolgoztak a mesterek a házon, mert mindig volt ötletünk, tervünk, mint egy kényes növényt pátyolgattuk, nevelgettük a házat.

Most már magunk dolgozunk, mert a szakemberes dolgok már megvalósultak, most jön a barkácsolás, ápolgatás, szépítgetés, amiről azt hiszi az ember, valamirevalóan csak maga tudja megcsinálni.

Nincs még annyi időnk, hogy a jelenleginél aktívabban vegyünk részt a falu életében. De megismerkedtünk a szomszédjainkkal, s ha falunapon leülünk egy asztalhoz, van már ismerős, aki leül mellénk elbeszélgetni, s elfogyasztani egy italt. Az itt élő emberek mások, mint az eddigi környezetünkben élők. A falusi ember zárkózottabb. Nem terhel az életével, nem lóg a nyakadon, de azonnal segít, ha kéred, és ha tud.

Nagyon jól esik, hogy az emberek köszönnek egymásnak, akkor is, ha még nem is látták egymást. Elég az, hogy itt vagy, elég, hogy ide tartozol. A köszönés kifejezi az együvé tartozást és a tiszteletet is. Olyan ez, mint amit a motorosok csinálnak az úton, kézmozdulattal kifejezve egy csapatba tartozásukat. Látlak barátom, jó utat!
Néha van idő sétálni is. Zámoly kellemes adottságú hely, rendelkezik sok szépséggel, de néha elszomorít a számos eladó ház, lepusztult épület. Közösen talán lehetne tenni megmentésükért valamit.
Talán később, ház körüli munkánk fogyván fokozottabban részt tudunk majd venni a faluban zajló eseményekben, bár ötleteink a ház, az udvar szépítésével kapcsolatban kifogyhatatlanok. Az az aktivitás, amit itt nap, mint nap ki kell fejteni, jót tesz a közérzetnek. Szinte a természetben lakunk, érezzük mozdulásait, cselekedeteink hatását. Mindig csinálni kell valamit, mondjuk gyakran nem azt, amit beterveztünk, mert szél volt, „dolgozott” a kutya, s így tovább.

Megváltoztatott életünk talán plusz éveket jelent életkorunkat tekintve. Bizonyára fordítva vagyunk bekötve, de nem bántuk meg a költözést. S szép lassan majd az eddig elmaradt dolgokra is sort lehet keríteni. Például még nem voltam a Virágbolt mögötti „könyvtárban”, de majd biztos az is elkövetkezik.
Egyelőre ülök az autóban, s mosolyogva nézem a tájat. HAZA megyek!

Kelemen Csaba
Vörösmarty utca 27.

Zámoly az én szememmel (1955-2016)

1955. július 2-án szereztem meg tanítói oklevelemet s 1955. augusztus 15-én neveztek ki a Zámolyi Általános Iskolába.

Itt kezdtem meg tanítói pályafutásomat. Ez az iskola volt 42 évig munkahelyem nyugdíjazásomig. Zámoly befogadott, sok szeretetet, megbecsülést kaptam a több száz gyerektől, szülőktől, amit ezúton is hálásan köszönök. Számos kitüntetés birtokosa vagyok, amit oktató-nevelő és településfejlesztési, társadalmi munkáért kaptam. Arany és Gyémánt diplomát kaptam. Zámolyért díjat vettem át a falu életében való részvételért. Esküvőkre, névadókra évekig műsorokat szerveztem, ezekre műsorokat állítottam össze saját forgatókönyv alapján.

Nagy tetszést váltottak ki a műsorok az iskola tanulóiból szervezett kis csoporttal. Ebből az iskolából kaptak olyan tudást a tanulók, amellyel főiskolán, egyetemen szereztek diplomát. Köztük gyermekeim, unokáim és az iskola sok tanulója: tanító, tanár, óvónő, mérnök, orvos, költő, néprajzkutató, tudós…..stb.

Figyelemmel kísérem volt munkahelyem, a Csanádi Imre Általános Iskola munkáját s megnyugtató, hogy olyan tudással, emberi, intelligens magatartással engedik ki a tanulóikat az életbe, ahol megállják a helyüket, bárhová kerülnek.
1955 óta nagyot fejlődött a falu, új óvoda, 8 tantermes iskola épült tornateremmel. Mindkét intézmény korszerű eszközökkel felszerelt, ezek beszerzéséhez hozzáhárultak a megnyert pályázatok. Épült továbbá orvosi rendelő, szolgálati lakás, művelődési ház – benne kihelyezett gyógyszertári fiókkal- lőtér, új út, járda újult meg, temetőrendezés történt, urnás temetési helyet alakítottak ki. Az új óvoda és iskola építésénél a szülők tevékenyen részt vettek és ma is a közösségért végzett munkákban. A község és lakói, vezetői közreműködésének köszönhető a fejlesztések megvalósítása.

Temérdek még a tennivaló, ami a jövő nemzedékére vár, hogy közös munkával tovább fejlődjön, szépüljön a község arculata, az itt élők élete.
Ehhez kívánok sok erőt, akaratot a község azon lakóinak, akik tenni és segíteni akarnak.
A fejlődés kapuja nyitva áll, csak át kell lépni a szebb, jobb jövő felé.
Szép, boldog időszaka volt életemnek.

Zámoly, 2016. augusztus 11.

Papp Lászlóné

Egy nagyszerű pályázat margójára

Örömmel olvastam a „Zámoly az én szememmel” című pályázatra beadott írásokat. Mintha Tanárki Gáborral egyszerre kiáltottak volna fel valamennyien: „Végre! Leírhatom azokat az élményeket, helyszíneket, amelyek fontosak számomra!”

Nagyon tetszett, hogy sokféle élmény hangot kapott az apró kis alkotásokban. Az is, hogy megszólalt szinte minden generáció. A „régi” zámolyiak felidézték a háború előtti, alatti időket, a 40-es, 50-es évek falusi életmódját (még egy unoka is nagyszülei szavaira emlékezve másodlagos élményként hivatkozik rájuk).

Az is szól élményeiről, aki az ötvenes évektől aktív felnőttként volt részese a falu életének. Megszólalnak a 21. században szerzett élmények is.

Szó esik a nehéz munkáséletről, a játékokról (a csülközés szabályait én már nem tudtam volna ilyen pontosan felidézni, pedig nem egyszer résztvevője voltam gyerekkoromban), a szép környezetről, a közösségépítés lehetőségeitől, helyszínekről, helyi értékekről, barátságról, szeretetről.

Nagy örömet szereztek nekem a betelepültek írásai. Szándékosan nem a „gyüttment” szót használtam, hiszen az írásaik azt bizonyítják, hogy beépültek a faluközösségbe.

Szépen illeszkednek a sorba Kaufler Béla bácsi mondatai, akinek hajdan én is kuncsaftja voltam. S jó volt olvasni Hermánné Klára versenyen kívül közreadott gondolatait is, aki – a magam példájával is igazolhatom – nagyon szépen foglalta szavakba azt az érzést, amit a település váltásakor él át az ember.

Gratulálok a résztvevőknek, szervezőknek, a pályázat támogatóinak, s szeretetteljes üdvözletem küldöm minden ismerős és ismeretlen zámolyi lakosnak.

Remélem, lesz még hasonló pályázat, s remélem azok is tollat fognak majd, akik ezúttal nem írták le élményeiket.

Lángi Péter

Hermánné Klárától érkezett a megtisztelő felkérés, hogy a Zámolyi Napok keretében kiírt pályázat „Zámoly az én szememmel” címmel, egyik zsűritagjának engem gondolt.

Mivel számomra ismeretlen volt Zámoly története és mindig nyitott voltam az új ismeretek befogadására, örömmel vállaltam a felkérést. A beérkező írásokat a zsűritársaimmal „álnevek” alatt kaptuk meg, így mindenki számára csak az utolsó közös egyeztetéskor derült ki, hogy kiket is rejtenek az ilyen nevek, mint pl: Burga, Újtelep, Szuggya. Mindegyik írás nagyon tetszett.

Jó érzés volt olvasni őket. Javasoltam, hogy legyen ez egy hagyományteremtő kezdeményezés és folytassák tovább az ilyen visszaemlékezések összegyűjtését. Szívesen olvasnám még Zámoly történetét az ott lakók szemével.

Szeretettel: R.Kárpáti Péter

A Zámolyi Napok előtt, amikor Hermánné Klári felkért a „Zámoly az én szememmel” írások zsűrizésére, olyan gondolat is megfordult a fejemben, lehet, hogy nem is lesz beküldött anyag, amit értékelni kell.

Egykor a Zámoly Hírei szerkesztőjeként hányszor, de hányszor kértük a zámolyi embereket, írják le a velük történteket, élményeiket, amit mások is szívesen olvasnának. Akkor sajnos nem sok eredménnyel.

Most Klári által meghirdetett hagyományteremtő pályázatra tizenhatan küldték el írásukat. Ez csodálatos, és köszönet érte!
Nem mondhatjuk, hogy ennek generációváltás az oka, hisz szinte minden korosztályból aktivizálták magukat az emberek.

Bizonyítják ezek az írások, hogy nem kell írónak lennie, hogy valaki szépen, értelmesen fogalmazzon. Többen mondták, hát mit írhatnék én? Hát azt, amit tizenhatan megtettek. Látva a pályázatot kialakult bennük a válasz, amit papírra vetettek.
A zsűri tagjaként mondtam is megható, hogy milyen őszintén, tele érzelemmel fogalmaztak szeretett falunkról, sokunk szülőfalujáról az írásaikat beküldők.
Karoljuk fel a kezdeményezést, tényleg legyen hagyomány, hogy egyre többen fogalmazzák meg, hogyan látják településünket, annak múltját, jelenének pozitívumait, negatívumait.

Simon Zoltán

A fenti írások elhelyezése véletlenszerű, s ezek közül hat mű kapott díjat. A művek szerzői:
Id. Kaufler Béla, Tóth Ferencné, Möntör Józsefné, Szabó István, Tanárki Gábor és a Váczi Márk

Hermánné Klára

Lángi Péter: Számolj Péter!

(Szülőfalum, Zámoly határába
egy Árpád-kori templomrom fogadja
az érkezőket. A monda szerint ebben
a templomban vakították meg
Orseolo Pétert, szólván: „Számolj, Péter,
bűneidért!”.
A népetimológia a mondat első szavából
eredezteti a falu nevét.)

A falu már csak pár száz méter,
de arcát még a völgybe rejti el.
A temetői dombról ősi jel,
a romfal vág szemembe, és fülem-
be rég bősz hang: „Számolj, Péter!”

Ott élt az Isten az égben,
kamasz szellők az élet illatát
hozták, sok pelyhes álom járta át
szívem, s bár mondtam bűnbánó imát,
hallottam mégis: „Számolj, Péter!”

Ma már csak itt belül vezérel.
Nem oldoz fel. Naponta meggyötör
kis alkuvásokért kerékbe tör,
tüskéimet görbítve rám, megöl:
„A bűneidért számolj, Péter!”

Zámoly az én szememmel....

A szó elszáll, az írás megmarad!
Mindenki másként látja községünket.

Köszönjük az újságban megjelent írásaikat, a közölt emlékeket, élményeket, melyekkel gazdagították az itt élőket!

Köszönjük Szabó Istvánnak, hogy az általa készített képeket felhasználhattuk!

Kiadja a Zámolyi Önkormányzat
Szerkesztőség címe: Zámolyi Közös Önkormányzati Hivatal, Zámoly, Kossuth L. u. 43.
Felelős szerkesztő: Matla Beáta Katalin
Telefon: 06-30/433-26-61, E-mail: zamoly.hirei@gmail.com
Hirdetésfelvétel: Zámoly Község Önkormányzata, Nyomdai munkák: Kék Elefánt Nyomda - Tel.: 06-22/338-674
A kiadásért felel: Zámoly Község Önkormányzata
Az újság kihordásáért 2016-ban a Vöröskereszt Zámolyi Szervezete végzi. Megjelenik 800 példányban.